

MOSTY

Wydaje Haszomer Haccair w Polsce Wychodzą trzy razy w tygodniu
we wtorki, czwartki i soboty

Rok III

Łódź, czwartek, 10 czerwca 1948 r.

Nr 68 (190)

W OBRONIE NIEPODLEGŁOŚCI
PADLI CZŁONKOWIE KIBUCU JAD
MORDCHAJ (Kibuc Haszomer Haccair
im. Mordchaja Anielewicza):
Mosze Brun, Dawid Gliksman, Gerszon,
Grobowina, Aharon Dgani, Mundek Hal-
perin, Marek Segal, Meir Finkelsztajn,
Mundek Kohl, Szmulek Kojler, Abraham
Klejn, Mosze Klarman, Cwi Kestenbojm,
Dawid Riter, Cwi Szechori, Josef Szejn-
berg, Cwi Szternberg.

Odbudowa agresywnych Niemiec

W Londynie podpisano nową umowę, która winna być w pierwszym rzędzie ostrzeżeniem dla tych narodów, które dotkliwie ucierpiały wskutek agresji hitlerowskiej. Mocarstwa anglosaskie wspólnie z Francją, państwami Beneluxu opracowały plan odbudowy gniazda militarnego w sercu Europy, który zapewne nie spotka się ze zbyt dużym entuzjazmem wśród ich własnych narodów, szczególnie we Francji i w krajach Beneluxu, gdzie pamięć o zbrodniach niemieckich jest dostatecznie świeża.

W pierwszej części umowy sprecyzowane zostały zagadnienia, związane z odbudową gospodarki Niemiec i jej rolę w Europie. Utworzenie t. zw. Niemiec Zachodnich ma rzekomo stanowić „wzrost do odbudowy” Europy. Wiadomo o jakiej „Europie” chodzi, o tę jej część, która znajduje się pod dyktando marshallowskiej sakiewki (niezbyt zresztą szczodrej, o czym świadczy ostatnia redukcja planu Marshalla).

Jednym z głównych problemów jest kontrola nad Zagłębiem Ruhru, kuźni niemieckiego militarysty. Rzecz charakterystyczna, iż dopuszczono do niej... Niemców, którzy otrzymali głos na równi z wielkimi mocarstwami, podczas gdy kraje Beneluxu otrzymały jedynie po jednym głosie. Tak więc wilka dopuszczono do strzeżenia jagniąt... Jaki być może rezultat tej praktyki domyślić się nie trudno.

Jeśli ktoś przypuszcza, że przynajmniej Niemcy są zadowoleni z troski, którą wykazują anglosasi — myli się. Jak donosi „Manchester Guardian” w Niemczech przyjęto uchwałę konferencji londyńskiej bez zbyt dużego entuzjazmu.

Niemcy twierdzą, iż będą w Radzie Kontrolnej w mniejszości, wobec czego będą mogli „jedynie radzić i protestować”. A więc Niemcom śni się już przejęcie Zagłębia Ruhru we własne ręce... Oczywiście niedawno niewinniony Krupp mógłby rozpocząć dawną, zakrojoną na szeroką skalę produkcję wojenną.

Rzecz zrozumiała, że w krajach, które pamiętają jeszcze lutny morsz niemieckich żołdaków, perspektywy takiego rozwoju Niemiec wywołaloby olbrzymie zaniepokojenie. Szczególnie silne oburzenie wykazuje naród francuski. Muszą się z tym liczyć nawet umiarkowane i prawicowe ugrupowania, które w obawie przed kompromitacją wobec społeczeństwa zapowiedziały, iż w parlamencie będą głosować przeciw ratyfikacji umowy londyńskiej.

Zaniepokoiło to oczywiście inspiratorów układu londyńskiego. „Socjaliści” Giffith i Phillips pośpiesznie udali się do Paryża, by tu ratować sytuację. Mają oni przeprowadzić rozmowy z partią Bluma, celem zapewnienia większości w parlamencie dla tego zubożonego dla Francuzów porozumienia w kwestii Niemiec.

Dla państw demokratycznych, dla obywateli demokracji w całym świecie uchwały londyńskie nie są niespodzianką. Były one bowiem poprzedzane systematyczną polityką w kierunku odbudowy Niemiec Zachodnich i stworze-

Posiłki żyd. dotarły do Jerozolimy Ofensywa armii żydowskiej w okręgu Latrun

LONDYN. Według informacji z kół bliskich Hagany, 4 wojskowe konwoje żydowskie przybyły do Jerozolimy, dostarczając artylerię do nowej dzielnicy miasta. Skutkiem przybycia tych posiłków Żydzi mogli postawić Arabom ultimatum, zmuszając ich do zaprzestania bombardowania nowej części Jerozolimy.

FRONT POŁUDNIOWY

Lotnictwo egipskie dokonało intensywnego nalotu na kolonię Rechowot, położoną na pld. wschód od Tel - Awiwu, w której mieści się rolnicza stacja doświadczalna.

ZSRR wysła obserwatorów do Palestyny

NOWY JORK. Na poniedziałkowym wieczornym posiedzeniu Rada Bezpieczeństwa przyjęła do wiadomości telegram mediatora hr. Folke Bernadotte'a zawiadamiający, że będzie on mógł donieść o „powodzeniu lub niepowodzeniu” rozmów w sprawie rozejmu dnia 9 czerwca.

Delegat radzieckiej Gromyko, powołując się na doniesienia prasowe, że niektóre kraje pragną wysłać swych obserwatorów wojskowych do Palestyny, zaznaczył, że i Związek Radziecki gotów jest wysłać takich obserwatorów razem z innymi państwami bezpośrednio zainteresowanymi.

Chęć wysłania obserwatorów wojskowych do Palestyny zadeklarowali również delegaci Stanów Zjednoczonych, Francji i Belgii.

Przedstawiciel Francji Parodi, wyraził nadzieję, że otrzymany właśnie telegram nie oznacza, iż którakolwiek ze

stron walczących w Palestynie odrzuci ostatecznie apel w sprawie zawieszenia broni. Jego zdaniem obie strony przyjęły już zasadniczo ten apel.

Przedstawiciel Agencji Żydowskiej Aubrey Eban stwierdził, że wprawdzie rząd Izraela przyjął w zasadzie warunki czterotygodniowego rozejmu, przewidziane w rezolucji Rady Bezpieczeństwa dn. 29 maja, ale nie może przyjąć żadnych zobowiązań, które by wykraczały poza dokładny tekst rezolucji. Kończąc, przedstawiciel Agencji Żydowskiej oświadczył: „Chciałbym wiedzieć, co myśli Rada Bezpieczeństwa odwołując zastosowanie sankcji w chwili, gdy obszar Jerozolimy, należący do Narodów Zjednoczonych jest bombardowany przez najeźdźców. Taki stan rzeczy nie może nie naruszać prestiżu i aurytoritetu Rady Bezpieczeństwa”.

Na tym omawianie problemu Palestyny odroczono znów do czwartku.

Radio KOL-ISRAEL podaje...

KOMUNIKAT HAGANY z dnia 7.6.48
Lotnictwo nieprzyjacielskie w ciągu dnia dokonało nalotów na Tel - Awiw, powodując nieznaczne straty.

Na froncie południowym wojska egipskie kilkakrotnie kontratakowały pozycje naszych wojsk, usiłując zatrzymać ofensywę i przejąć inicjatywę. Szczególnie zacięte ataki były skierowane na osiedle Nicanim (Kibuc Haszomer Haccair) położone na pld. zachód od Aszdod. Wszystkie ataki przeciwnika zostały odparte, przy czym wróg poniósł ciężkie straty.

KOMUNIKAT HAGANY z dn. 8.6.48
Samoloty Hagany zjawiały się ponownie nad Tel-Awiwem, lecąc na wielkiej wysokości w obawie przed artylerią przeciwlotniczą. W rezultacie bombardowania zginęło 9 osób, a 20 osób zostało rannych. Wśród ofiar znalazły się przede wszystkim kobiety i dzieci.

Na froncie południowym wojska egipskie w dalszym ciągu atakowały pozycje armii żydowskiej. W atakach brały udział oddziały pancerne i lotnictwo. Wszystkie ataki zostały odparte.

Wszystkie ataki zostały odparte.

Narody Europy będą mogły się po uchwałach londyńskich wystrząsnąć z iluzji, co do t. zw. „odbudowy Europy” w koncepcji anglosaskiej.

M. W.

Na froncie północnym artyleria libańska ostrzeliwała osiedle Ramat - Naftali oraz stację policji Nebi - Jusza.

W godzinach popołudniowych w Tel - Awiwie odbyło się posiedzenie Rządu Tymczasowego państwa Izrael, na którym omówiono propozycje mediatora ONZ hr. Bernadotte w sprawie warunków rozejmu.

Misja Międz. Czerwonego Krzyża w Palestynie w odpowiedzi na notę rządu państwa Izrael w sprawie traktowania jeńców żydowskich przez państwa arabskie stwierdziła, że wszystkie państwa arabskie oprócz Transjordanii przyrzekły zastosować się do przepisów konwencji genewskiej oraz, że Międz. Czerwony Krzyż doloży wszelkich starań, by dopełnić wypełnienia tego zobowiązania.

Z Damaszku donoszą, że mieszkańcy żydowskiej dzielnicy miasta zostali powiadomieni, iż będą internowani w specjalnym obozie.

Jak twierdzi prasa syryjska, w domach dzielnicy żydowskiej będą umieszczeni uchodźcy z Palestyny.

Strajk imigr. żydowskich przedłużony

LONDYN. Proklamowany na 24 godzinny strajk głodowy imigrantów żydowskich na Cyprze został przedłużony o jeden dzień.

Jednostki pancerne i artyleria Arabii Saudyjskiej przybyły na front południowy i przystąpiły do akcji u boku wojsk egipskich.

FRONT ŚRODKOWY

Oddziały żydowskie na górze Scopus w Jerozolimie ostrzeliwały z moździerzy pozycje arabskie. W rejonie Latrun, stanowiącym kluczowy punkt na drodze Tel - Awiw — Jerozolima, wzmocnione oddziały żydowskie przystąpiły do nowej ofensywy na pozycje arabskie.

FRONT PÓŁNOCNO - WSCHODNI

Na pld. wsch. od Tel - Awiwu wojska żydowskie zaatakowały Tul - Kerem, usiłując odciąć pld. zach. fortecę trójkąta arabskiego Dżenin — Szchem — Tul - Kerem.

FRONT PÓŁNOCNY

Lotnictwo syryjskie bombardowało szereg osiedli żydowskich na pld. od Akko. Artyleria iracka ostrzeliwała konwoje żydowskie w okolicy osiedla Aszdod - Jaakow na pld do jeziora Kineret (Tiberias).

PARYŻ. Z Tel-Awiwu donoszą, że oddziały armii syryjskiej, które w poniedziałek sforsowały Jordan, zostały odrzucone na przeciwległy brzeg, ponosząc poważne straty.

Strefa bezpieczeństwa w Jerozolimie

GENEWA. Komunikują tu, że Międzynarodowy Czerwony Krzyż prowadzi obecnie rokowania celem stworzenia w Jerozolimie „strefy bezpieczeństwa”, która miałaby objąć Uniwersytet Hebrajski i szpital Hadassa na górze Scopus.

Anglicy szukają wyjścia

LONDYN. Jak podaje BBC, poseł brytyjski w Waszyngtonie oświadczył dziennikarzom iż musi być opracowany nowy plan anglo-amerykański w kwestii Palestyny. Zdaniem posła przeszkodą ku temu było wzajemne niezrozumienie (?). Anglia „pragnie” opracować „sprawiedliwy (!) plan dla zlikwidowania niebezpiecznej próżni na Bliskim Wschodzie”.

KAIR. Po przemówieniu premiera Nokraszi Paszy, egipska Izba Deputowanych uchwaliła dalszych 20 milionów £. st. na rzecz prowadzenia wojny w Palestynie.

Służba kobiet w armii żydowskiej

Tel-Awiw (obsł. wł.). Kilka tysięcy dziewcząt żydowskich zgłosiło się do pomocniczej armii kobiet Chen (Cheil Naszim). Pełnią one służbę w formacjach lądowych, powietrznych i morskich w różnych częściach kraju.

Nie są one włączone do jednostek walczących na przedniej linii frontu, lecz otrzymują wyszkolenie, umożliwiające im samoobronę. Umieją one posługiwać się bronią automatyczną, granatami ręcznymi, oraz odbywają musztrę wojskową. Instruktorami ich są oficerowie Hagany i Palmach, którzy kierują specjalnymi kursami dla dowódców.

Do służby Chen wstępują dziewczęta w wieku do 25 lat, pielęgniarzki do 35 lat, oraz wszystkie kobiety, które podczas wojny były oficerami służby kobiet w Brygadzie Palestyńskiej.

Noszą one te same odznaki, co żołnierze armii Izraela: miecz i ocalającą oliwną.

Sily zbrojne państw arabskich

III. Arabia Saudyjska

(I i II część tego cyklu, opracowanego na podstawie ostatnich materiałów, zostały opublikowane na łamach naszego pisma w Nr. 59 (181) z dn. 22. V. 1948 oraz w Nr. 63 (185) z dnia 29. V. 1948).

W ciągu kilku lat przed drugą wojną światową w Arabii Saudyjskiej przystąpiono do modernizacji sił zbrojnych, które na przestrzeni długiego okresu mimo wojskowej tradycji haszemitów, były znikome tak pod względem organizacyjnym, jak i uzbrojenia.

W 1932 roku zaczęły się rozszerzać kadry istniejących oddziałów piechoty. W tym okresie Ibn-Saud rozpoczął starania celem uzyskania odpowiedniego uzbrojenia i transportu wojskowego. W Arabii Saudyjskiej zjawily się auta pancerne, działa i nawet niemieckie, włoskie i amerykańskie samoloty.

Należy podkreślić, iż w 1932 r. zastrzył się znacznie konflikt między Arabią Saudyjską a Jemenem z powodu księstwa Asir. W związku z tym konfliktem modernizacja sił zbrojnych Arabii Saudyjskiej stała się dla Ibn-Sauda — palącą kwestią. W przededniu drugiej wojny światowej armia saudyjska była podzielona na 3 formacje w rodzaju brygad: 1) wojska regularne liczące około 5.000 osób, uzbrojone w broń automatyczną, działa i auta pancerne, 2) wojska ochronne — piechota stacjonująca w różnych miastach — do 2.000 osób, 3) wyborowa milicja szczepowa, która pełniła funkcję żandarmerii pustyńskiej — do 12.000 osób (oddziały te w okresie wojny włączono w całości do regularnych wojsk).

Na ogół rzeczoznawcy oceniali, iż ilość osób w Arabii Saudyjskiej, które zostały wyszkolone wojskowo — wynosiła z początkiem drugiej wojny światowej około 30.000.

Nowy etap rozwoju saudyjskich sił zbrojnych zaczął się w ostatnich latach, gdy do Arabii Saudyjskiej zaczęli przybywać amerykańscy, a później brytyjscy eksperci wojskowi. W dużym stopniu zawazył pobyt naczelnika sztabu brytyjskiego, feldmarszałka lorda Allan Brooka. Te odwiedziny, które na pozór miały charakter kurtuazyjny, w gruncie rzeczy były związane z przekazaniem broni rządowi Arabii Saudyjskiej. Wprawdzie ten „podarunek” nosił z początku jedynie symboliczny charakter, lecz z biegiem czasu dostawa broni stale wzrastała i obejmowała również lekkie czołgi. Nie ulega kwestii, iż przy tej okazji został jednocześnie przygotowany grunt dla działalności misji wojskowej celem zorganizowania i szkolenia saudyjskiej armii. Najbardziej jaskrawym pod tym względem jest udział brytyjskiej misji wojskowej, która kontynuuje działalność kapitań Lawrence'a, brytyjskiego doradcy Ibn-Sauda w latach pierwszej wojny światowej. Brytyjska misja wojskowa zajmująca się od początku 1947 roku reorganizacją saudyjskiej armii liczy około 40 oficerów. Na czele misji stoi brytyjski oficer Bird, posiadający bogate doświadczenie z operacji desantu brytyjskich sił zbrojnych na wyspach Morza Egejskiego w ostatnich latach wojny światowej. Ta misja niewątpliwie wykorzystuje bogate doświadczenie brytyjskich instruktorów w irackiej i egipskiej armii oraz twórców Legionu Arabskiego.

STRUKTURA ARMII.

Jeszcze w 1945 roku Ibn-Saud oświadczył, iż zamierza utworzyć armię zaopatrzoną w nowoczesną broń, przygotowaną zmechanizowane bataliony oraz uzupełnić lotnictwo do 5-ciu eskadr.

Należy przypuszczać, iż saudyjska armia regularna, licząca 5 — 6 tysięcy osób składa się w większości ze zmotoryzowanej piechoty, zaopatrzonej częściowo w auta pancerne. Armia ta posiada również niewielką artylerię. Tak zw. „milicja szczepowa”, do której należy włączyć również milicję miejską i pustyńską, liczy 10 — 12 tysięcy osób.

Ogólna ilość sił zbrojnych Arabii Saudyjskiej wynosi jak w latach poprzednich 18 tysięcy osób. Liczba ta obejmuje regularne wojska oraz „milicję”.

Jeszcze w trzydziestych latach Arabia Saudyjska nabyła pewną ilość samolotów wojskowych, głównie typu transportowego.

W ostatnim okresie nabyła ona 11 — 12 samolotów produkcji amerykańskiej, typu „Dakota” pilotowanych przez lotników brytyjskich. Począwszy od czerwca 1947 roku cywilne lotnictwo miało dysponować 11 pasażerskimi oraz 3 transportowymi samolotami, pilotowanymi przez amerykańskich lotników.

Pomoc Stanów Zjednoczonych zaznaczyła się głównie w dziedzinie lotnictwa (utworzenie wielkiego lotniska wojskowego na brzegu zatoki perskiej w Dharranie).

Nie ulega kwestii, iż jakiegokolwiek działania saudyjskiej armii regularnej są zależne od pomocy udzielanej przez jej zachodnich opiekunów.

Dotyczy to również amunicji, której zapasy są znikome. Faktycznie anglosaskie państwa posiadają szerokie możliwości w kierunku wywierania wpływu na działania wojenne saudyjskiej armii regularnej. — Gdyby pragnęły, mogą one ograniczyć do minimum możliwości bojowe tej armii.

Regularne wojska nie reprezentują wszystkich sił zbrojnych w Arabii Saudyjskiej. Jak już wspominaliśmy dla potrzeb obronnych istnieje również specjalna „mi-

licja pustyńska”, która liczy około 2.000 osób. Lecz w okresie stanu wyjątkowego król może zarządzić ogólną mobilizację większości osób uzbrojonych w karabiny i szable, spośród beduińskich szczepów. Teoretycznie ilość tych osób wyniosłaby 100.000 (ogólna ilość ludności Nedżu i Hedżasu wynosi około 3 i pół miliona osób). Lecz wątpliwym jest, czy np. możliwym będzie zaopatrzenie w żywność armii by umożliwić mobilizację w takich rozmiarach.

Poza tym należy zaznaczyć, iż tego rodzaju mobilizacja nie mogłaby trwać przez dłuższy okres, jak również siła bojowa takiej armii nie byłaby wielka.

Dlatego też należy wziąć pod uwagę jako trzon armii Arabii Saudyjskiej — jej regularne wojska.

Cyniczne wynurzenia Abdullii

LONDYN. Korespondent Agencji Reutera w Ammanie odbył rozmowę z królem Transjordanii Abdullą. Król oznajmił na wstępie, że „zamieszki w Palestynie nie są właściwie wojną”. Na zapytanie korespondenta, czy jest zadowolony z postępu „sprzymierzonych sił arabskich”, król powiedział, że „Legion Arabski, wyszkolony przez najlepszych nauczycieli — Brytyjczyków — zdobył stare miasto Jerozolimy i ochronił je przed Żydami”. Z podobnym entuzjazmem król wyrażał się o operacjach innych sił arabskich, podkreślając między innymi udział lotnictwa.

Wynurzenia swe Abdulla zakończył oświadczeniem, że cieszy się, iż jest tak bliskim przyjacielem Wielkiej Brytanii.

Perspektywy zawieszenia broni

Porozumienie między rozjemcą a rządem Izraela

NOWY JORK. — Rząd państwa Izrael zawiadomił Organizację Narodów Zjednoczonych, że ustalił w porozumieniu z rozjemcą z ramienia ONZ, Folke Bernadotte, warunki imigracji do Palestyny w okresie 4-tygodniowego rozejmu.

Przedstawiciel rządu państwa Izrael przy ONZ, Aubrey Eban, zakomunikował sekretarzowi generalnemu Trygwie Lie następujące szczegóły tego porozumienia;

1) Rząd państwa Izrael będzie zawiadamiał mediatora ONZ o wyruszeniu każdego transportu imigrantów do Palestyny.

2) Przedstawiciel rządu żydowskiego wraz z osobami wyznaczonymi przez mediatora prze-

prowadzą rewizję statków. Osoby posiadające broń nie będą wypuszczone na ląd.

3) Mężczyźni w wieku poborowym w czasie trwania rozejmu będą przebywali w obozach pod kontrolą przedstawicieli ONZ. Nie będą oni przechodzić żadnego przeszkolenia wojskowego.

4) W razie zniesienia przez władze brytyjskie zakazu wyjazdu do Palestyny Żydów przebywających na Cyprze, rząd państwa Izrael w czasie 4-tygodniowego rozejmu uławi przede wszystkim tym osobom wyjazd do Palestyny.

W oświadczeniu swym, złożonym sekretarzowi ONZ, Aubrey Eban podkreśla, że poroz-

umienie nie przewiduje zakazu imigracji mężczyzn w wieku poborowym, lecz wyklucza wszelką możliwość mobilizacji i szkolenia wojskowego w czasie trwania rozejmu.

LONDYN. Agencja Reutera donosi z Kairu, że hr. Folke Bernadotte zaproponował zawieszenie działań wojennych w Palestynie począwszy od piątku godz. 6 rano według czasu Greenwich.

Według doniesień z Damaszku, nacisk wielkich mocarstw zwiększa szanse dojścia rozejmu do skutku. Obecnie opracowywany jest kompromis w sprawie traktowania wojsk żydowskich, odciętych w Jerozolimie. W myśl tego kompromisu zapewnione ma być dostarczanie żywności otoczonemu tam Żydom przy jednoczesnym zapobieżeniu nadchodzeniu posiłków. Rządy arabskie pójda prawdopodobnie na ten kompromis, by uniknąć napiętnowania ich jako agresorów przez Radę Bezpieczeństwa.

LONDYN. Agencja Reutera donosi z Ammanu, powołując się na informacje ze źródeł międzynarodowych, że prowizoryczny termin rozejmu w Palestynie wyznaczony został na piątek 11 bm. Data ta została ustalona po 2 i pół godzinnej wizycie hr. Bernadotte w stolicy Transjordanii, w czasie której konferował on z królem Abdullą i ministrem spraw zagranicznych. Przesunięcie terminu zawieszenia broni o dwie doby w porównaniu z pierwotnie wyznaczonym, nastąpiło, jak informują, na żądanie Arabów, którzy domagali się jeszcze przed zawarciem rozejmu wyjaśnienia całego szeregu warunków.

W Jerozolimie przerwano ogień na 50 minut

LONDYN. We wtorek przerwana została na 50 minut bitwa o Jerozolimę. Podczas tej przerwy opuścił zajęta przez Arabów dzielnicę przewodniczący gminy żydowskiej w Jerozolimie Mordechaj Weingarten z żoną, trzema córkami i dwójkiem sierot żydowskich pod ochroną flagi Czerwonego Krzyża.

Przeszedł on do centralnej części miasta, pozostającej w ręku Żydów. Dn. 28 maja, gdy poddał się garnizon ży-

dowski w starej dzielnicy Jerozolimy, Arabowie zabrali Weingartena i jego rodzinę jako zakładników do Ammanu, jednakże w ubiegłym poniedziałek odwiedził ich spotworem do Jerozolimy i zgodził się na wydanie ich Żydom.

Wojska arabskie wznowiły ostrzelanie centralnej Jerozolimy o 8 minut wcześniej, niż ustalono w porozumieniu z Czerwonym Krzyżem.

Posiedzenie rządu Izraela

PARYŻ. Z Tel-Awihu donosi agencja France Presse, że rząd Izraela odbył we wtorek 5-cio godzinną konferencję, na której zbadał te warunki propozycji kompromisowej hr. Folke Bernadotte, które są szczególnie niepomysł-

ne dla Żydów. Jak wiadomo, kompromis przewiduje m. in. zakaz imigracji Żydów, zdolnych do noszenia broni, w okresie rozejmu. Rząd Izraela ma zwrócić się do Rady Bezpieczeństwa z zastrzeżeniami przeciwko temu projektowi.

Konferencja lewicowych partii socjalistycznych w Warszawie

Dnia 5 i 6 bm. obradowała w Warszawie Międzynarodowa Konferencja lewicowych partii i grup socjalistycznych zwołana przez PPS. W konferencji tej udział wzięli przedstawiciele Finlandzkiej Socjalistycznej Partii Jedności, Francuskiego Socjalistycznego Ruchu Jedności Demokratycznej, Socjal-Demokratycznej Partii Węgierskiej, Włoskiej Partii Socjalistycznej, Socjal-Demokratycznej Partii Czechosłowackiej, oraz Polskiej Partii Socjalistycznej.

W charakterze obserwatora na konferencję przybył kierownik biura ekonomicznego Generalnej Konfederacji Pracy, który jest członkiem SFIO — Francuskiej Partii Socjalistycznej.

Z Czechosłowacji przybyli: Zdenek Fierlinger, dr. John, dr. Dolansky, Labodtowa, Hájek, dr. Foustka, Meisner, Mecer, Cernoch, Hrubá;

z Finlandii: Santeri Jacobssen;

z Francji: Bloncourt, Stibbe, Maurice, Gilles, Pressouyre oraz jako obserwator Jean Duré z SFIO;

z Węgier: Szakastis, Schiffer, Vojda, Horwath, Dobosz;

z Włoch: Basso, Vecchetti, Amaduzi, z ramienia PPS w konferencji wzięli udział premier Cyrankiewicz, Rusinek, Szwałbe, Świątkowski, Lange, Rapacki, Arski, Hochfeld, Kluszyńska.

Obrady odbywały się w Wilanowie. Na zakończenie konferencji Polska Partia Socjalistyczna złożyła następujące oświadczenie:

„Nowa zjednoczona partia polskiej klasy robotniczej przejmie i będzie rozszerzać wszystkie pozytywne wartości i wszystkie kontakty międzynarodowe, zarówno PPS jak i PPR. Będzie ona współpracowała ze wszystkimi ruchami szczerze socjalistycznymi, które dążą do zrealizowania jednolitej klasy robotniczej w walce o pokój i socjalizm”.

Apel pisarzy żydowskich w Anglii do Światowego Pen-Clubu

Londyn (ITA). Związek Literatów i Dziennikarzy Żydowskich w Anglii wystosował pilny apel do XX Kongresu Pen-Clubu Światowego, odbywającego się obecnie w Kopenhadze, by — „jako rzecznik kultury i literatury światowej — podniósł głos protestu przeciwko siłom niszczycielskim, które obecnie zagrażają istnieniu żydowskiej kultury i literatury w państwie Izrael”.

Apel — podpisany przez przewodniczącego

A. M. Kaizera, oraz przez sekretarza honorowego J. Fraenkla — podkreśla, że pisarze i artyści żydowscy stworzyli w Palestynie najbogatszą, najrozleglejszą i najbardziej organiczną kulturę na Środkowym Wschodzie. „Jesteśmy przekonani — głoszą apel — że twórczość duchowa każdego narodu jest jedyną efektywną siłą, która może doprowadzić do osiągnięcia ścisłej współpracy między narodami i do pokoju światowego”.

Dr M. Sneh

Spadkobierca Hitlera

Na zjeździe Labour Party w Scarborough zaprobowano zagraniczną politykę Bevina. Jak wiadomo, zasadniczą jej cechą jest dążenie do izolacji i oskrzydlenia Związku Radzieckiego, przygotowanie nowej wojny interwencyjnej i równocześnie urobienie opinii w tym kierunku zarówno na terenie międzynarodowym, jak i w samej Anglii. Labour Party wypienia „szczytną” rolę pierwszego agenta kapitału amerykańskiego, czyniącego przygotowania do nowej wojny.

Realizując swą politykę Bevin organizuje dwa bloki reakcyjne — blok Anglii, Francji i Beneluxu na zachodzie oraz blok muzulmańsko-arabski na Bliskim i Środkowym Wschodzie. Na tej drodze Labour Party napotkała w swych własnych szeregach na opór w dwóch kwestiach: Grecja i Palestyna.

Niedawno odbył się ogólny zjazd potężnego ruchu spółdzielczego w Wielkiej Brytanii, na którym przyjęto rezolucję potępiającą politykę rządu angielskiego w Grecji. Staremu przywódcy tego ruchu min. obrony Aleksandrowi, który usiłował wystąpić w obronie swego towarzysza Bevina delegaci zjazdu nie pozwili przemawiać, usuwając go z mównicy. Komitet Wykonawczy znalazł „właściwą” radę na tę opozycję wnosząc na zjeździe rezolucję potępiającą... terror monarcho-faszystowskiej Grecji. Rząd labourowski utrzymuje monarcho-faszystów grecki, a partia labourowska potępia go. W taki oto sposób udało się Bevinowi unicestwić jeden punkt oporu.

Jednakże dla przezwyciężenia trudności z problemem palestyńskim nie warto było nawet przygotować kompromisowej i nieefektywnej rezolucji. Wystarczającą była tutaj mętna i kompromisowa mowa Morrisona, której celem było odwrócenie uwagi delegatów konferencji od tego, co czyni Bevin. Znalezili się natomiast, których ta mowa uradowała, a nawet zaczęli marzyć o „zwrocie ku lepszemu” i o „powrocie prosyjności orientacji Labour Party”. Zapomniano o dawnych grzechach — aż nastąpiło przemówienie Bevina w Izbie Gmin i „marzenia” niektórych rozprysły się. Tylko jeden jedyny poseł Labour Party nie opował się słuchając tego przerażającego w swym cynizmie przemówienia. Był nim liverpoolski Żyd, jeden z tych, którzy podpisali telegram powitalny do Nenniego, jeden z buntujących się — poseł Silverman. Oprócz niego oburzył się i oskarżył Bevina jeszcze jeden poseł, tym razem nie Żyd i nie labourysta: był to poseł komunistyczny Gallacher. Na ławach Labour Party panowała cisza.

Powiadają, że pewien wybitny działacz na arenie międzynarodowej, i to właśnie z „zachodniej” szkoły socjalistycznej oświadczył po rozmowie z Bevinem: tak może mówić tylko spadkobierca Hitlera.

W liście W. Mołotowa do M. Szertoka o uznaniu państwa Izraela czytamy m. in.: „Rząd sowiecki żywi nadzieję, że utworzenie niezależnego państwa przez naród żydowski przyczyni się do wzmocnienia pokoju i bezpieczeństwa w Palestynie i Środkowym Wschodzie”.

Takie sformułowanie nie jest przypadkiem, podobnie, jak i nie przypadkowym jest, iż w deklaracji radzieckiej głosi się, że naród żydowski stworzył suwerenne państwo w Palestynie, a nie że Żydzi palestyńscy utworzyli to państwo. Ta deklaracja harmonizuje z przychylnym stosunkiem wykazanym przez delegatów ZSRR do zagadnień imigracji żydowskiej oraz do sprawy granic państwa żydowskiego. Aprobata imigracji i uznanie granic naszego państwa obejmujących obszary niezamieszkałe wynikają z uznania potrzeby dalszej koncentracji mas żydowskich w Erec Izrael, z uznania dynamicznego charakteru naszego dzieła oraz konieczności rozwoju nieosiedlonych obszarów dla wchłonięcia dalszej imigracji. List Mołotowa w swym sformułowaniu widzi państwo Izrael jako państwo całego narodu żydowskiego i jego centrum terytorialne, polityczne i kulturalne.

Niechaj zwrócą uwagę na to sformułowanie nie ci wszyscy, którzy dotychczas nie pojęli w całej pełni stosunku polityki radzieckiej do naszego ruchu wyzwolenia narodowego.

KTO WINIEN?

Nie ma już dziś potrzeby wykazywać, iż nie tylko państwa arabskie ponoszą odpowiedzialność za krwawą, nieuczciwą wojnę w Palestynie. Nie ma dziś ani jednego myślącego człowieka w świecie, który by nie przyznał głośno, lub skrycie, iż główną winowajczynią jest Wielka Brytania, najbardziej zdegenerowana i podła z państw imperialistycznych. Ostatnie przemówienie Bevina może być przyjęte, jako przyznanie się oskarżonego do zbrodni.

Nie można jednak zwolnić od odpowiedzialności za bezczelną odpowiedź udzieloną Radzie Bezpieczeństwa przez Ligę Arabską — rząd Stanów Zjednoczonych. Politycy arabski i ich brytyjscy doradcy zdają sobie doskonale sprawę, jak małą cenę posiadają amerykańskie przemówienia i deklaracje w duchu prożydowskim, o ile nie towarzyszą im konkretne czyny.

Równocześnie z faktem uznania państwa Izraela można było w ostatnich dniach zanotować kilka wiadomości, świadczących o stosunku państwa Izraela do wojny w Palestynie. Do państwa Izraela nie zostało zniesione embargo. Władze Izraela nie uważa, by zachodziła potrzeba zastosowania sankcji wobec państw łamiących nakazy Rady Bezpieczeństwa; jego zdaniem, można użyć innych „skuteczniejszych” środków, jak np. takich pertraktacji pomiędzy Waszyngtonem a Londynem dla uzgodnienia anglo-amerykańskiej polityki w kwestii

Wywiad z J. Szpryncakiem**O pomoc ruchu zawodowego dla Izraela**

TEL-AVIV. W wywiadzie, udzielonym korespondentowi Telepressu, sekretarz generalny Żydowskich Związków Zawodowych w Palestynie (Histadrut) — Josef Szpryncak, oświadczył, że „ruch zawodowy Izraela zwraca się z apelem do europejskiego ruchu zawodowego aby użył wszystkich swoich wpływów na poszczególne rządy, celem uznania państwa Izrael przez te ostatnie”.

„Zw. Zawodowe w innych krajach — oświadczył Szpryncak — mogą dopomóc przy ustanowieniu sprawiedliwego pokoju na Bliskim Wschodzie. Środkiem do tego jest

ułatwienie narodowi żydowskiemu nabycia potrzebnej broni, celem wstrzymania arabskiej inwazji. Międzynarodowy ruch związkowy powinien także uniemożliwić wystąpienie broni do agresorów arabskich.

„Ruch zawodowy Izraela stanowczo wierzy, że bez pomocy materialnej i innej udzielonej przez obecny rząd brytyjski krajom arabskim — inwazja na Palestynę nie miałaby miejsca”.

Szpryncak dodał także, że nie ma żadnych powodów do sporu między narodami arabskim i żydowskim. Przeciwnie — żywotne interesy obydwu narodów są ściśle ze sobą związane i od siebie zależne.

Na pytanie korespondenta Telepressu, czy robotnicza klasa Izraela przyjęłaby jako ostateczne warunki pokoju ewentualne propozycje, które by zmniejszyły terytorium państwa Izrael, wyznaczone przez ONZ. — J. Szpryncak odpowiedział krótko: „Nie”. Decyzja ONZ uważana jest przez Żydów, jako ostateczny kompromis.

Na końcu swego wywiadu, Szpryncak mówił o postawie ludności żydowskiej. Stwierdził on, że „wojna ta narzucona została przez W. Brytanię i Ligę Arabską. Uważana ona jest przez cały bez różnicy naród żydowski za walkę o „być, albo nie być”. Dlatego też naród żydowski ze swoim ruchem zawodowym na czele, uparcie dąży do zwycięskiego zakończenia wojny. Wypadki ostatnich kilku miesięcy udowodniły, że każdy zdolny do noszenia broni mieszkaniec Izraela, walczyć będzie do ostatniej kropli krwi i do ostatniego tchu, celem obrony swojej ziemi ojczystej i wywalczenia dla narodu żydowskiego wyzwolenia politycznego i społecznego”.

Korespondent Telepressu dowiadywa się, że Histadrut ma zamiar wysłać do W. Brytanii delegację, celem uświadomienia brytyjskiego Kongresu w Zaw. i społeczeństwa angielskiego o haniebnej roli, odegranej przez rząd Partii Pracy w wojnie palestyńskiej.

Angielscy dziennikarze — szpiegami

LONDYN (B. S.). — Rzecznik Foreign Office, odpowiadając na pytania korespondentów, oświadczył, że rząd brytyjski w dalszym ciągu zachowuje stanowisko uprzednie w kwestii dopuszczenia do Palestyny mężczyzn — Żydów w wieku poborowym, utrzymując, że zezwolenie tym Żydom na wyjazd do Palestyny może być wydane dopiero po ostatecznym zaprzestaniu działań wojennych. Rzecznik zaznaczył, że stanowisko to będzie utrzymane aż do czasu ogłoszenia przez hr. Bernadotte jego interpretacji warunków ustalenia pokoju w Palestynie, uchwalonych przez Radę Bezpieczeństwa.

Według doniesień z Palestyny, w kołach żydowskich w Haife, twierdzi się, że generał Mac Millan, brytyjski dowódca w Palestynie, zaproponował hr. Bernadotte, ażeby oficerowie brytyjscy zostali włączeni do składu misji Bernadotte w celu wzięcia udziału w kontroli urzeczywistnienia warunków Rady Bezpieczeństwa. Koła żydowskie ostro protestują przeciwko temu posunięciu przedstawiciela brytyjskiego.

Wiarygodne źródła podają, że ostateczny

termin ewakuacji brytyjskiej z Palestyny jest wyznaczony na dzień 27 czerwca.

Korespondenci Telepressu donoszą, że koła żydowskie oskarżają przedstawicieli brytyjskich o przekazywanie władzom arabskim tajemnic posiadających niezwykle ważne znaczenie dla bezpieczeństwa państwa Izrael. Według opinii Żydów, działalność szpiegowską zajmują się głównie dziennikarze brytyjscy, korzystający z różnych uprawnień przysługujących przedstawicielom prasy.

Opinia kół radzieckich Kto odpowiada za sytuację w Palestynie?

MOSKWA (Telepress). — Oburzenie radzieckiej opinii publicznej spowodowane niesprowokowanej agresji arabskiej wobec państwa Izrael, znalazło poważny odzwiek na łamach prasy ZSRR.

Znany komentator, Wiktorow, stwierdza na łamach „Prawdy”, że akcja państw arabskich może być interpretowana jedynie, jako atak

na „niezaprzeczone prawa ludu żydowskiego i podstawowe zasady Karty Narodów Zjednoczonych”.

„W żadnym wypadku nie może być brany pod uwagę — pisze Wiktorow — argument, wysuwany przez przywódców arabskich a stwierdzający, że akcja arabska przeciwko państwu żydowskiemu prowadzona jest celem ustalenia prawa i porządku, oraz celem uratowania narodów arabskich od zagrożenia im niebezpieczeństwa ze strony nowoutworzonego państwa Izrael. Określenie kilkuset tysięcy obywateli państwa Izrael jako niebezpieczeństwa dla dziesiątków milionów Arabów, żyjących na Środkowym Wschodzie — jest nonsensem.

„Akcja państw arabskich — konkluduje Wiktorow — przyniesie korzyść jedynie tym kołom imperialistycznym, które zainteresowane są w roznieceniu stałych zamieszek na Środkowym Wschodzie, celem wzmocnienia ich politycznej i ekonomicznej pozycji, oraz celem stłumienia ruchów niepodległościowych w tych krajach”.

Opinia publiczna w Związku Radzieckim obciąża bezpośrednią odpowiedzialnością za wojnę w Palestynie imperializm brytyjski i amerykański.

Kalnikow, znany publicysta rosyjski, pisze w „Nowoje Wremia”: „Amerykanie i Brytyjczycy obarczali Arabów ciężarem realizacji powojennego kolonialnego programu Londynu i Waszyngtonu. Głównym celem wojny, rozpętaną przez imperialistów, jest ugruntowanie zarówno w Palestynie, jak i w krajach arabskich, systemu kolonialnego, który udostępniłby dla sił imperialistycznych wspomniane kraje, jako przyćmiki strategiczne oraz rezerwuarj ropy naftowej.

Anglo-amerykańskie spory na temat palestyński były przedmiotem audycji radiowej, wygłoszonej przez komentatora Ganszyna. Ten ostatni stwierdził, że „pomiędzy USA i W. Brytanią zarysowują się coraz poważniejsze konflikty. Wzmocnienie dawnych brytyjskich kolonii doprowadziło do osłabienia pozycji W. Brytanii, która powoli, ale stale uzależnia się od USA.

„Rezultatem tego jest — powiedział Ganszyn — że nie tylko dawne obszary wyłączonych wpływów brytyjskich, ale i sama Anglia” stały się głównym obiektem ekspansji amerykańskiej.

Brytyjczy monopolisci prowadzą subtelną i opartą na doświadczeniach wielu wieków, grę, której celem jest zrównoważenie amerykańskiej polityki. Gra ta irtuje wladc6w zza Atlantyku, czego niewątpliwym dowodem są spory odnośnie Palestyny”.

Bulgaria a państwo żydowskie

PRAGA (ITA). Przybył tu z Bułgarii przewodniczący Biura Europejskiego Agencji Żydowskiej w Paryżu Sz. L. Hakohen. W rozmowie z przywódcami syjonistycznymi Hakohen nakreślił sytuację ruchu syjonistycznego w Bułgarii po proklamacji państwa żydowskiego. Hakohen został przyjęty przez ministra spraw zagranicznych Kamieniowa i min. skarbu Stefanowa. Obaj ministrowie wyrazili swą sympatię dla państwa Izrael i stwierdzili, że w razie zwrócenia się rządu Izraela Bułgaria uzna to państwo. Oświadczyli oni również, iż rząd bułgarski w dalszym ciągu udzieli zezwolenia na emigrację Żydów z Bułgarii do Palestyny.

Żydowska Akademia Morska

TEL-AVIV (obsł. wł.). — Została tu utworzona pierwsza żydowska Akademia Morska, która będzie szkolila oficerów dla wojennej floty państwa Izrael. Akademia będzie współpracowała ze szkołą żeglugii morskiej w Haife, przygotowując kadry dla floty handlowej.

Żydowska Liga Morska przeznaczyła na cele Akademii 100.000 funtów szt., z czego 25.000

pokryje sekcja palestyńska Lig, a pozostała suma oddziały zagraniczne.

W pierwszym okresie w Akademii kształcić się będzie 150 kadetów. Kandydaci po zdaniu egzaminów otrzymają pierwszorzędną wykształcenie. Akademia podporządkowana departamentowi floty wojennej państwa Izrael zorganizuje laboratoria radiotechniczne, mechaniczne, elektrotechniczne, meteorologiczne i astronomiczne.

Wkrótce nastąpi uznanie państwa Izrael przez Francję

PARYŻ (ITA). — W dobrze poinformowanych kołach utrzymują, iż oficjalne uznanie Izraela przez Francję nastąpi najbliższym czasie.

W praktyce uznanie to już faktycznie nastąpiło. Władze francuskie wydają bowiem wizy tranzytowe i wyjazdowe na podstawie dokumentów wydanych przez konsula Izraela Abrahama Goldberga. Poza tym minister

spraw wewnętrznych wydelegował oficjalnie prefekta departamentu Sekwany Rougera Weironea i prefekta policji departamentu dla powitania przybyłego do Paryża prezydenta Weizmana.

Na przyjęciu urządzonym przez Keren Kajemet Leisrael były premier Paul Boncour i poseł komunistyczny Florimon Bonte wyrazili przekonanie, iż Francja wkrótce uzna państwo Izrael.

Z ośrodków żydowskich w świecie

BUKARESzt (obsł. wł.). — Ugrupowania syjonistyczne Poalej-Syjon i Zjedn. Partia Robotnicza uzyskały 12 miejsc na 20 w wyborach do Egzekutywy Organizacji Syjonistycznej w Rumunii. Do prezydium złożonego z trzech osób zostali wybrani: dr Simon Zaiman (Poalej-Syjon), prof. Chaim Kraft (Zjedn. Partia Robotnicza) i Samuel Kaner (Haowejf Hacijoni).

Na sesję Światowego Kongresu Żydowskiego wyjedzie 10-ciosobowa delegacja żydostwa rumuńskiego.

PRAGA (obsł. wł.). — Minister przemysłu i przewodniczący czeskosłowackiej partii socjal-demokratycznej dr Zdenek Fierlinger oświadczył zjazd młodzieży syjonistyczno-socjalistycznej w Rajceka Teplice w Słowacji. Minister przesłał życzenia dla zjazdu z okazji proklamacji państwa żydowskiego.

Palestynie. Potencjał naftowy i kola antysyjonistyczne znów podnoszą głowy wywierając presję w kierunku nowej rewizji polityki amerykańskiej.

Nic więc dziwnego, że feodalowie arabscy korzystają z jawnego poparcia Wielkiej Brytanii i pasywności Ameryki.

Rozpocznymy trzeci tydzień istnienia naszego państwa i walki o jego istnienie — zahartowani i wzmocnieni. Odparliśmy pierwsze ataki i utrzymujemy się na wszystkich frontach. Dotychczas jednak nie otrzymaliśmy większej pomocy z zewnątrz. Nie odkładajmy maksymalnej mobilizacji, a przybliżymy dzień naszego zwycięstwa.

Dr Fierlinger wyraził nadzieję, iż między Czechosłowacją a wolnym państwem Izraela zawiąza się przyjazne stosunki.

LONDYN (obsł. wł.). — Zrzeszenie związku Makabi w Wielkiej Brytanii projektu spotkanie wszystkich sportowców żydowskich mających wziąć udział w igrzyskach olimpijskich. Odbydzie się ono w dniu 8 sierpnia br.

B. KOMBATANCI ŻYDOWSCY W USA NAWOŁUJĄ DO BOJKOTU TOWARÓW BRYTYJSKICH

NOWY JORK. B. kombatanci żydowscy w USA na dorocznym swym zjeździe wezwali wszystkich obywateli amerykańskich do bojkotowania towarów i usług brytyjskich na znak protestu przeciwko polityce Anglii w Palestynie.

Jednocześnie wypowiedzieli się oni przeciwko udzielaniu przez USA pożyczki Wielkiej Brytanii oraz poparli starania rządu żydowskiego w sprawie uzyskania w USA na zasadach lend-lease pożyczki w wysokości 100 milionów dolarów.

Pierwszy wyrok za naruszenie ustawy antyrasistowskiej

BUKARESzt (obsł. wł.). Sąd przysięgłych w Vaslui wydał pierwszy wyrok, na podstawie nowej ustawy, na mocy której antysemitizm jest karany sądownie. Sędziowie skazali na podstawie tej ustawy na rok więzienia niejakiego Eugena Lapedata za uderzenie Żyda i znieważenie miejscowego rabin.

Przywódca ORT-u w Polsce

W najbliższych dniach przybywa do Polski prezes Egzekutywy Światowego Związku ORT i jeden z najstarszych i najbardziej zasłużonych działaczy ORT-u ob. dr. Aron Syngałowski.

Natychmiast po wyzwoleniu naszego kraju po ostatniej wojnie dr. Syngałowski podjął inicjatywę odbudowy polskiego ORT-u.

W ciągu 2-ech lat działalności ORT-u w Polsce wyzwolonej dr. Syngałowski otaczał stale specjalnym zainteresowaniem i opieką ORT polski.

Dr. Syngałowski zamierza zapoznać się bliżej z działalnością ORT-u w kraju, jak również z całokształtem odbudowy życia żydowskiego w Polsce.

Regły żydowski na procesie Bühlera

WARSAWA. Jak się dowiadujemy, Główna Komisja Badania Zbrodni Niemieckich powołała dyrektora Żydowskiego Instytutu Historycznego mgr. N. Blumentala na biegłego w procesie Dr Bühlera, hitlerowskiego sekretarza stanu G.G. podczas okupacji hitlerowskiej.

Proces dr. Bühlera rozpocznie się 12 czerwca w Krakowie przed Najwyższym Trybunałem Narodowym.

Z Żydowskiego Towarzystwa Kultury

WARSAWA. Żydowskie Towarzystwo Kultury powołane do życia w listopadzie 1947 r. liczy obecnie prawie 50 oddziałów, a liczba członków dosięgła 7 tysięcy. W największym skupisku żydowskim na Dolnym Śląsku — Towarzystwo liczy 36 oddziałów i przeszło 5 tysięcy członków. Towarzystwo prowadzi 36 świetlic i bibliotek, 15 kółek dramatycznych, 5 chórow oraz inne instytucje kulturalno-owsiatowe.

No ostatnim plenarnym posiedzeniu Zarządu Głównego postanowiono m. in. zaktywizować pracę oświatową w spółdzielniach żydowskich, przydzielając im specjalnych instruktorów. Równocześnie zainicjowano szeroką akcję werbunkową. Wiele spółdzielni żydowskich przystąpiło już do Towarzystwa Kultury na prawach kolektywnego członkostwa.

Pawilon żydowski na wystawie ziem odzyskanych

WARSAWA. W Prezydium CKŻP odbyła się narada poświęcona omówieniu charakteru pawilonu żydowskiego na Wystawie Ziem Odzyskanych we Wrocławiu. W naradzie oprócz członków Prezydium wzięli udział przedstawiciele Wojewódzkich Komitetów Żydowskich w Szczecinie, Wrocławiu, Katowicach oraz delegaci TOZ-u, ORT-u, Jointu, Spółdzielni Plastyków „Sztuka” i Żydowskiego Instytutu Historycznego.

Przygotowania do Wystawy referował przewodniczący WKZ Wrocław Egitt. Nad referatem wywodziła się ożywiona dyskusja i wymiana zdań. Powzięto uchwałę natury organizacyjnej i technicznej.

Skazanie zbrodniarza

KATOWICE, (ŻAP) Przed sądem doraznym w Gliwicach odpowiadał zbrodniarz wojenny dr Hoffman — starszy obozu kontraktowego w Blachowni na Opolszczyźnie.

Przewód sądowy wykazał całkowicie zbrodniczy charakter działalności oskarżonego.

Po zamknięciu postępowania dowodowego, zabrał głos prokurator Cypryn, przeprowadzając w swojej mowie oskarżycielskiej analizę światopoglądu hitlerowskiego oraz indywidualnych czynów oskarżonego. Z 18 obozów wyniszczenia, które znajdowały się w Blachowni, obóz dla obywateli narodowości żydowskiej państw okupowanych (Polski, Belgii, Holandii, Francji i Niemiec) był najstraszniejszy. Oskarżonego przedstawia jako zbrodniarza wielkiej miary. W konkluzji prokurator żąda dla dr. Hoffmana kary śmierci.

Po przemówieniu obrońcy z urzędu adw. dr. Kijaśa, Sąd po naradzie ogłosił wyrok, skazujący Hoffmana na karę śmierci, pozabawienie praw cywilnych na zawsze oraz konfiskatę mienia. W uzasadnieniu Sąd po dał fakt, że zostało stwierdzone, że Hoffman sam zabił lub kazał zabić 43 osoby, a przy selekcjach spowodował wysłanie do obozu śmierci w Oświęcimiu ponad 5000 Żydów. Bicie i znęcanie się, zmuszanie więźniarek do uległości, tortury wodne, szczucie psami, odbieranie żywności, konfiskaty kosztowności oraz „polowanie” na Żydów stanowiące ulubione rozrywki dr Hoffmana, zostały potwierdzone zeznaniami licznych świadków.

Odprawa sekretarzy partii Haszomer Hacair Na Dolnym Śląsku

6-go czerwca odbyła się we Wrocławiu odprawa sekretarzy komitetów miejscowych Żyd. Partii Robotniczej Haszomer Hacair z udziałem około 30 delegatów. Z ramienia CK partii udział w odprawie wzięli tow. P. Szttern i N. Sztrachman. Porządek dzienny obejmował referat sekretarza CK N. Sztrachmana o sytuacji politycznej i wojskowej państwa Izrael oraz referat sprawozdawczy sekretarza wojew. kom. partii Z. Gurewicz o działalności partii za okres ostatniego półrocza. W ożywionej dyskusji nad referatami uczestni-

czyli wszyscy delegaci. Mówcy podkreślili rozwój i rozwój partii oraz wzrost wewnętrznej spójności i dyscypliny. Szczególnie został w dyskusji podkreślony aktywny udział partii w akcji pomocy Haganie i w uroczystościach obchodu 1-go Maja. Dyskusję zreżumował tow. P. Szttern. Następnie zatwierdzono następujący skład wojew. kom. partii: I. Rozenfeld, F. Chmielnicki, Z. Gurewicz, J. Sztajman, D. Potruch, J. Tuszman, M. Sztrenger, M. Sade, J. Huberman. Obrady zakończono odśpiewaniem Hatikwy i Techakny.

NOWOŚĆ!

Wyszła z druku

książka LIONA FEUCHTWANGERA w języku polskim

„WOJNA ŻYDOWSKA”

Do nabycia w Administracji „Mostów” lub Spółka Wydawnicza „Amikam” Wałbrzych Stalina 47.

NOWOŚĆ!

Przystąpienie Kongregacji Religijnej do CKŻWP

We wtorek odbyło się w Warszawie posiedzenie Kongregacji Wyznaniowej, w której udział wzięli z ramienia C. K. Z. P. Dr Adolf Berman, sekretarz gen. J. Łazebnik, przedstawiciele Jointu W. Bein, J. Gittler-Barski, Dr Gruszczyński i mgr. Kozen. Obecny był także Dyr. Agencji Żyd. w Polsce Dr Langnas.

Na posiedzeniu uchwalono przystąpienie Kongregacji Wyznaniowej do Centralnego Komitetu Żydów w Polsce. Tym samym utworzone zostało jednolite przedstawicielstwo żydostwa polskiego. Kongregacja Wyznaniowa otrzymuje jedno miejsce w Prezydium i trzy w plenum Centralnego Komitetu.

Zebrań otworzył przewodniczący Kongregacji rabin Dr D.Kahane, który powitał fakt

powstania państwa żydowskiego.

W przemówieniu powitał w języku hebrajskim Dr Langnas zaapelował do Kongregacji Religijnej, jako części żydostwa polskiego, aby była gotowa do wszelkich ofiar i wysiłków dla wzmocnienia państwa żydowskiego. L. Bialer omówił następnie znaczenie Kongregacji w życiu żydowskim w Polsce. Dr A. Berman mówił o procesie konsolidacji żydostwa podkreślał fakt, że po raz pierwszy zebrał się przedstawicielstwo dwóch instancji dla omówienia najważniejszych zagadnień społeczeństwa żydowskiego na początku nowej ery w życiu narodu żydowskiego, po proklamacji państwa żydowskiego.

WYDZIAŁ ORGANIZACYJNY przy C. K. HASZOMER HACAIR

zawiadania członków i sympatyków

że od dn. 15 czerwca b. r. zostają uruchomione DOMY WYPOCZYNKOWE

w Ludwkowicach oraz Białym Kamieniu (Solice-Zdrój)

Informacje i zapisy w miejscowych komitetach partyjnych

Wybitny działacz robotniczy z Finlandii w Polsce

WARSAWA. Do Polski przyjechał wiceprzewodniczący Centralnego Komitetu Socjalistycznej Partii Jedności w Finlandii Jacobsen, b. burmistrz miasta Lauritsaala, stary bojownik o niepodległość Finlandii. Ob. Jacobsen pochodzi z rodziny żydowskiej, która przed półtora wiekiem wyemigrowała z Polski i osiedliła się w Finlandii.

W dniu 3 czerwca ob. Jacobsen w towarzystwie ob. Gustawa Butłowa z KW PPS złożył wizytę w Prezydium CKŻWP.

W serdecznej rozmowie z członkami Prezydium ob. Jacobsen udzielił szeregu interesujących informacji o życiu żydowskim w Finlandii. Mimo małej liczebności Żydzi fińscy pielęgnują swoje tradycje narodowe i wy-

kazują duże zainteresowanie życiem skupisk żydowskich w innych krajach.

Na rzecz „Hagany” społeczeństwo żydowskie w Finlandii zebrało poważną sumę — 27 milionów marek fińskich.

W towarzystwie przewodniczącego CKŻWP dr. A. Bermana i wiceprzewodniczącego ob. M. Bittera udał się ob. Jacobsen na teren b. getta, gdzie przed pomnikiem Bohaterów Getta złożył wiązanek kwiatów. Gość wygłosił przed pomnikiem krótkie przemówienie, w którym złożył w imieniu swoim i ludności żydowskiej w Finlandii hołd męczennikom i bojownikom narodu żydowskiego, poległym w okresie okupacji hitlerowskiej.

Pamięci Żydów radomskich

WARSAWA (Z.P.) W Radomiu zostaje otwarta wystawa p.t. „Zbrodnie niemieckie”, która daje obraz hitlerowskich brodni na terenie miasta i powiatu.

Jedną z sal zawiera dokumenty i ekspozycje dotyczące martyrologii Żydów radomskich. W „Życiu radomskim” (nr 144) czytamy na temat żydowskiej części wystawy co następuje:

„Szósta sala poświęcona jest pamięci Żydów, których w Radomiu i okolicach zginęło kilkadziesiąt tysięcy. Jedną ścianą — to sponiewierany ołtarz: połamana tablica, złamane lichtarze z resztkami świec, rzucony tałes — modlitewny szal — na którego zbrukannej bieli widnieją plamy krwi. W gablotce straszliwe dokumenty: garstka popiołu ludzkiego z krematorium i kawałek mydła z ludzkiego tuszczu.

Na stoliku leży album z fotografiami, przy oglądaniu których włosy jeżą się na głowie. Salę tę urządził jeden tylko czło-

wiek red. Fiszman, który projektował i własnoręcznie układał i segregował tragiczne ekspozycje.

Red Fiszman zgromadził wiele dokumentów historycznych i zdjęć, ilustrujących zbrodnie niemieckie wobec ludności żydowskiej powiatu radomskiego.

Otwarcie Wydziału Hipotecznego okręgu Tel-Awiw

TEL-AWIW (Obsł. wł.). — Dnia 26 maja odbyło się uroczyste otwarcie Wydziału Hipotecznego okręgu Tel-Awiw. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele Żyd. Funduszu Narodowego oraz liczni goście. Wygłoszone zostały przemówienia powitalne. W imieniu Żyd. Funduszu Narodowego wystąpił dr. Kru-gliakow.

Kronika Tarnowa

TARNÓW. Dnia 27 maja odbyło się manifestacyjne zebranie z okazji proklamacji państwa Izrael. Przewodził tow. Binensztok (PPR). Pierwszy zabrał głos przew. Komitetu Żydowskiego mgr. Kohn, który wezwał do uczczenia pamięci poległych bojowników Hagany. Następnie nakreślił znaczenie proklamacji państwa żydowskiego. W dalszym ciągu wystąpił: delegat Starostwa ob. Widawski, z ramienia Wojska Polskiego ob. kpt. Pękala, z PPR — ob. Przystaś, z PPS — ob. Janicki. Mówcy polscy złożyli życzenia zwycięstwa i pomysłnego rozwoju państwa Izrael. W imieniu ugrupowań żydowskich przemawiali: ob. ob. Weinberg (Zrzeszenie Religijne), Gotlob (Bund) oraz w imieniu Haszomer Hacair i Zjedn. Partii Poalej-Syjon — tow. Bitner z Krakowa. Na zakończenie uchwalono rezolucję dziękczynną dla ZSRR i Polski za poparcie naszych żądań na forum międzynarodowym.

30 maja odbyło się z inicjatywy KKL zebranie poświęcone akcji „wyzwolenia Negewu”. Przewodził zebrań tow. Herszkowicz. Interesujący referat wygłosił dr Oldag z Jeruzolimy. Następnie zabierali głos: rabin dr Dym, mgr. Kohn (Ichud), Herszkowicz (Haszomer Hacair). Po zebraniu komisja przyjęła deklarację na rzecz akcji Negewu.

Z akcji wyzwolenia Negewu

Dnia 7 czerwca rb. odbyło się w lokalu Ichudu mobilizacyjne zebranie działaczy, poświęcone akcji Negewu.

Do zebranych przemówił adw. Rogoziński i dr Schleicher, którzy wskazywali na znaczenie prowadzonej obecnie przez Keren Kajemet akcji, na rzecz wyzwolenia Negewu. Mówcy wezwali zgromadzonych do aktywnej pracy. Dr Schleicher podkreślił zadawalniające rezultaty dotychczasowej działalności, udzielając wskazówek co do dalszego prowadzenia akcji. Jak widać ze sprawozdania dr Schleichera społeczeństwo żydowskie ustosunkowuje się do akcji z należytym zrozumieniem.

Wysiłki wojenne państwa Izrael

Tel-Awiw (obsł. wł.). Rzecznik wojska podał do wiadomości, że dzięki ucynom żydowskim, którzy współpracują z armią, rzadko mijają tygodnie, by w użyciu nie wszedł nowy rodzaj broni, lub nie zgłoszono ważnego wynalazku, którego plany utrzymywane są w ścisłej tajemnicy.

Omawiając sytuację na frontach, rzecznik stwierdził, że siła żydowska rośnie z każdym dniem, a inicjatywa na większości odcinków — w tej liczbie na ważnym odcinku — Latrun — znajduje się w rękach żydowskich. W Negewie głównym zadaniem jest zmusić do bezpośredniej walki piechotę egipską, która woła „walczyć” ze znacznej odległości, posługując się artylerią i lotnictwem.

Koszt wysiłków wojennych finansu wynosi przeszło 5.000 funtów na godzinę. Budżet miesięczny armii sięga sumy 4 milionów funtów. Blisko 250.000 funtów miesięcznie wydatkuje się na pomoc dla rodzin żołnierzy.

Tow. tow. MICHAŁEWICZOM z okazji narodzin syna składa serdeczne życzenia
HASZOMER HACAIR
Kłodzko

Tow. tow. JAGODZIŃSKIM RÓZI i CHAJMOWI z okazji narodzin córki, składa serdeczne życzenia
HASZOMER HACAIR
Kłodzko

LEKARZ DENTYSTA. Nowoczesne laboratorium zębów sztucznych, Łódź, ul. Zachodnia 66/44.

Lekarz dentysta
ROZENCWAJG JAK UB
Choroby jamy ustnej i zębów. Zęby sztuczne. Korony porcelanowe, Łódź, Zachodnia 41 m. 3. Tel. 140-75.

DR. REICHER — specjalista: weneryczne, skórne, płciowe (zaburzenia). Łódź, ul. Południowa 26. godz. 2 — 7 po poł.

Lekarz dentysta
SZUCHMAN RACHELA
Choroby jamy ustnej i zębów, zęby sztuczne, korony porcelanowe. Łódź, ul. Zachodnia 41/3, tel. 140-75.

Ktokolwiek by wiedział o losie HELENY FREULICH, Łódź, Piramowicza lub Plac Dąbrowskiego, rodziny JELEN Fryderyka teatralnego, BERNARDA HEYLBORNA, Piłkarska 24, firma Stiller i Bielskowskiego, rodziny Heylborn — proszony jest o kontakt komunikowanie: Fiszer, Łódź, Piotrkowska 12.

Cennik ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 15 zł. za wyraz (minimum 150 zł). Ogłoszenia wielomiarowe (ze 1 mm szerokości i wysokości) w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia w Żyd. 30. — W tekście 40. — Ogłoszenia zamiejscowe uwzględniamy po uprzednim przekazaniu należności na nasze konto w PKO Nr. 4560. Prosimy zaznaczyć na odwrocie prof. Palestyna. Adres Redakcji i Administracji: Łódź, ul. Wilekowskiego 4/8. Skrytka pocztowa 89. Tel. 269-01. Konto PKO 4560. Prenumeracja pod adresem: Redakcja „Mostów”, Łódź, Wilekowskiego 4/8. Wiosna 1948. Redaktor: MAURICJUS W. WINTNER.

Wydawca: HASZOMER HACAIR w Polsce.
Druk: R.S.W. „Prasa”, Łódź, ul. Żwirki 17.